

DEBRECZENI ÚJSÁG

Előfizetés:

Helyben:	Vidéken:
Egy óra — 6000 K	Egy óra — 6300 K
Három óra — 18,000 K	Három óra — 18,900 K
Egyes szám kőznap 300, vasár- és ünnepnap 500.	

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató:

THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt I. emelet.
A Debreceni Első Takarékpénztár épületében.
Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Bombák a kapualjakban.

Az a bizonyos budapesti bomba, amely számos már-már mindennapi jelenséggé vált, minden olyan országos jelentőségű esemény kialakulásakor, amidőn stabil kormányzatunknak intézkedései megerősíteni igyekeztek azt a köznyugalmat, amelyre az államnak és a nemzetnek sorsa fordulóni szüksége van, az a bizonyos, egy idő óta következetesen visszatérő bomba ismét megjelent egy kapualjában. Oda gurította az a kéz, mely csak sötétből tud tönni a kormányzat díszkvalifikálására, presztizsünk megromlására és hitelünk tönkretételére. E bomba kísérletek, bár mindenki meg van győződve szerzőik esztergálásának kegyetlenkedéséről, mégis feszült izgalmat idéznek fel a közvéleményben, mely hajlamos rögtön háttérre festeni mindennek.

Térv. hogy olyanok rendszeres manőverrel állunk szemben, akiket a forradalmak földidzse khaatukis korszakokban mindenkor és mindenütt megtalálhatunk s akik nem csak Magyarországon teremnek, hanem a világháborútól gyilkos indulatokhoz hozzászoktatott országok nehezen lehiggadó légkörében még sokáig is föl-föl fognak tűnedezni, mig nem egyszer elszívja tőlük erélyével az őket éltető társadalmi szélsőségeket, a béke és konszolidáció magasabb etikai rendje.

A fölforgató szándékok fejüket felütő szimptomáit ugy kell tekintenünk, mintegy nagy betegség visszamaradt foltjait, amelyek hamarosan el fognak tűnni ha olyan gyógyítót szert alkalmazunk, amelyik épen arra való. E gyógyyszer a közvéleménynek ráébresztése arra, hogy felismerje az ilyen incidensek alkalmával egyfelől a bűnpalástoló hajlamokat, másfelől az uszító kárörvendezést, amelyek főokozói annak, hogy politikai szenzáció tud lenni minden rendőri hírből.

A robbanó, vagy nem robbanó bombákat egyik oldalról mindenáron a szervezett keresztény irányzat egyes alakulásainak, sőt kellő maliciával magának a keresztény nemzeti irányzatnak nyakába szeretnék varrni, viszont a másik oldalról talán a kellő objektivitás elhajlásával ugy magvarázzák a mindenki által megvetett bombavetések lélektani háttérét, hogy minden ilyen jelenségnek a liberális sajtó észszerűtlen rémüldözése és jogrendért kiáltózó hipokrizise teremta talajt és buriánoztatta népszerűvé. Ha a társadalom, ha a közvélemény kioperálna magából már egyszer azt a hiszékenységet, mely minden ugratásnak felül és gyakorolna józan bírálatot az előadó események felett, közéletünk nem sín-

lene annyira és politikai életünk nem mérgeződne meg oly nagyon a bombavető esztergések megismétlődése miatt, amelyeket emberek

eszelnek ki államéletünk nyugalmanak háborítására, de amelyeket mégsem vagyunk hajlandók tulbecsülni.

Feloszlott a pártonkívüli képviselők parlamenti csoportja.

Budapest, nov. 21. A pártonkívüli képviselők parlamenti csoportja Szilágyi Lajos elnöklésével értekezletet tartott ma délelőtt a képviselőház tárgyalójában, amelyen Szilágyi indítványára egyhangúlag kimondották a csoport feloszlását. Az elhatározást azzal indokolták meg, hogy a parlamenti pártok átcsoportulása előtt állnak és ebben a

helyzetben az egyes képviselők elhatározási szabadságát semmiféle tekintetben a csoport nem akarja korlátozni. Az értekezlet további folyamán Baross János elnök indítványára egyhangúlag köszönetet szavaztak Szilágyi Lajosnak, aki a csoport ügyeinek intézését mindannapok megelégedésére vezette.

Magyar kölcsön tárgyalása Londonban.

London, nov. 21. Tegnap tartotta első ülését Londonban a népszövetség pénzügyi bizottsága, amely egy hétre tervezett tanácskozási munkát kezdett ma délután kizárólag a Magyarországnak újjáépítési célokra nyújtandó kölcsön folyósításának feltételeit fogja megvitatni. Kállay pénzügyminiszter, aki tegnap érkezett Londonba, részt vesz a tárgyalásokban. A bizottság je-

lentését ezután megküldi a jóvátételi bizottságnak és a népszövetség tanácsának, amely december 1-én tartandó ülésén fog a kölcsön tervvel foglalkozni.

A Déli Telegraph értesülése szerint a népszövetség kívánatosnak tartja, hogy Magyarországot és a kisanatant mint rendkívüli tagokat vonják bele ezekbe a tárgyalásokba.

Két törvényjavaslatot tárgyalt le a nemzetgyűlés.

A mai ülés lefolyása.

A nemzetgyűlés mai ülését háromnegyed 11 órakor nyitotta meg Huszár Károly alelnök. Az interpellációs könyv felolvasása után áttértek a személyszállító autókhoz az inségakció javára való megadóztatásáról szóló törvényjavaslat általános tárgyalására.

Vass József népjóléti miniszter szólt fel. Rámutat arra hogy nem egy általános inségakciónak adófedezetéről van szó, mert hiszen az inségakció fedezetét a nemzetgyűlés már megteremtette. Egy egészen különágazatáról az inségakció fedezetéről kíván a törvényhozás gondoskodni. Indítványozza, hogy a törvényjavaslatban konteplált értéken túl ne terjesszék ki a yuxuscikkek megadóztatását, mert erre nincs szükség.

A törvényjavaslatban konteplált összegek teljesen elegendők. Az inségakció szükségletének kielégítésére másrészt pedig az ilyen megadóztatás a közgazdasági életben is súlyos következményekkel járhatna.

Az elnök ezután a vitát bezárja. A javaslatot általánosságban elfogadják. Meskó Zoltán határozati javaslatát, amely arról szól, hogy a kormány terjesszen a nemzetgyűlés elé törvényjavaslatot a bárók és mulatók megadóztatásáról.

Vass József felszólalása után elfogadják.

Ugyancsak módosító javaslatot terjesztett be Gömbös Gyula arra vonatkozólag, hogy a kormány terjesszen be törvényjavaslatot a luxus cikkek

megadóztatásáról és arról, hogy az így befolyt összeget testnevelési célokra fordítsák.

Vass József népjóléti miniszter határozati javaslatának azt a részét, amely a luxus cikkek megadóztatására vonatkozik elfogadja, de a hovaforrás tekintetében a nemzetgyűlés döntését kívánja.

A Ház Gömbös határozati javaslatát elfogadja.

A részletes tárgyalás során a második paragrafusnál az előadó indítványozza, hogy mentseik fel az adó alól azokat az utókat is, amelyeket az orvosok kizárólag hivatásuk céljából használnak. A Ház a szakaszt így fogadja el.

A nyolcadiknál Propper kéri, hogy az inségakció javára most tárgyalandó törvényjavaslat keretében

mondják ki, hogy a tőzseadó; fél százalékról egy százalékra emelik fel, azonkívül kéri, hogy sürgessék meg a pénzügyminiszternél, hogy a tőzseadót vesse ki, mert a népjóléti miniszter a törvényjavaslatban hivatkozik arra, hogy ezen tőzseadótól befolyó jövedelmeit is az inségakció javára fogja használni.

Azonban addig amíg nincs kivétel az adó és nem folyik be természetesen nem is lehet az akció javára be nem folyt jövedelmelet felhasználni.

Vass József népjóléti miniszter kéri, hogy Propper módosításából a gondolatot fogadják el, amennyiben a

tőzseadót valóban még nem vetették ki. Azonban ezen javaslat keretében belül elintézni nem is lehet, tehát kéri hogy az előadónak majd a szurandó stílárius módosításával fogadják el Propper indítványát.

Hermann Miksa előadó felszólalásában kéri, hogy a javaslatba szúrják be a következő kitélet: „Az értékek forgalmi adó jövedelméből előlegezhesse a pénzügyminiszter a népjóléti miniszternek”. A Ház elfogadja. A többi szakaszokat változatlanul fogadják el és így a törvényjavaslatot részleteiben is letárgyalták.

Attérnek a terményértékekben meghatározott jelzálogos összegek telekkönyvi bejegyzéséről szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Zsitvay Tibor előadó ismerteti a törvényjavaslatot. A Ház általános tárgyalásban vita nélkül elfogadja. A részletes tárgyalás során Östör József más címet ajánl. A Ház elfogadja. Az első szakaszt Östör módosításával a többi szakaszt változatlanul vita nélkül fogadják el.

Igy ezt a javaslatot is letárgyalták.

Ezután a pénztartozások késedelmes teljesítése esetében a hitelezőt megillető kártérítésről szóló törvényjavaslat tárgyalására térnek át.

Erdőy Harrah ismerteti a javaslatot. Általánosságban vita nélkül elfogadják. Részletben 1-7. szakaszig vita nélkül. A 8-ik szakasznál Bíró Pál kifogásolja, hogy a kártérítési kötelezettség alól az állami üzemeiket kivessék.

Wolff Károly kéri Bíró Pál indítványának mellőzését. Nem lehet érdek, hogy a közületek terhére indokolatlanul emeljék. Különben is az állami háztartásban az adórendszer nagy változásba jutott. Az összes elméleti közgazdászok azt hitték, hogy a fogyasztási adó rendszere nem fog ennyire fejlődni. Nagyon helyesen rendelkezik a betervezett javaslat olyképen, hogy a közületeknél csak akkor lép életbe a késedelmes adóság fizetésére a szankció, ha azok a közszállítási törvényben előírt 30, illetőleg 60 napos határidőt nem tartják meg. Kéri a szakasznak eredeti szövegében való elfogadását.

Nagy Emil igazságügyminiszter: A felvetett kérdés igen érdekes. A javaslatban előzőleg nem is volt benne a most vitatott második szakasz és csak a bizottságban vették be. A maga részéről annak idején azon az állásponton volt, hogy az állam és minden más közület kodifikálása alkalmával két ellentétes szempontot kellett kiegyenlíteni. Azt hiszem — mondotta hogy miután ez a szakasz nem volt benne a javaslatban, hanem a bizottság által vétett fel, leghelyesebb, ha a tekintetben a döntést a Háza bízzuk.

Az elnök ezután felteszi a kérdést.

Rövid szünet után a Ház a 8-ik szakaszt eredeti szövegében fogadja el. Bíró Pál indítványát elvei. A többi szakaszokat vita nélkül változatlanul elfogadják.

Az elnök ezután a vitát félbeszakítja, napirendi javaslatot tesz. A legközelebbi ülés holnap délelőtt 10 órakor, melynek napirendjén első pontként a ma letárgyalt három törvényjavaslat harmadszori olvasása és

a mezőgazdasági művelésre alkalmas területek lecsapolásáról szóló törvényjavaslat, a buza ültetési törvényjavaslat, valamint az igazságszolgáltatás melletti bizottság jelentései szerepelnek.

A Ház az elnök napirendi indíványát elfogadja.

Neubauer Ferenc a földművelésügyi pénzügyi közgazdasági, közgazdasági és pénzügyi bizottság együttes előadója beterjeszti a bizottság jelentését a földbirtoknovella tárgyában. Együttal kéri a Házat, hogy a sürgősséget mondja ki a törvényjavaslataira.

A Ház ehhez hozzájárul.

A vasárnapi Gyermekbál.

Nagy az érdeklődés.

Gyönyörűnek ígérkezik a vasárnapi gyermekbál, amelyet a Szent Erzsébet egyesület rendez az Arany Bika szálloda disztermében. A nagyszerű műsorral bíró színelőadással egybekötött bál, pontosan délután négy órakor veszi kezdetét.

Előbb a gyermekvilágnak kedves műsor zajlik le és csak aztán veszi kezdetét a bál, amelynél a régi boldog idők kedves kotillion táncát dr. Varga Emília urnő fogja rendezni.

A gyermekbál iránt érdeklődők jól teszik, ha jegyeiket idejekorán biztosítják Antalffy József könyvkereskedésében, mert a meghatározott ülő és állóhely jegyeknél többet nem adnak ki.

Itt jegyezzük meg, hogy a gyermekbál tiszta jövedelmét egészen a hadiárva- és szegények karácsonyfájára fordítják. Aki tehát a gyermekbálon részt vesz, nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a hadiárva- és szegények karácsonyi örömeikre.

Madách-ciklus a Népszerű Főiskolai tanfolyamon.

Papp Károly nyitotta meg a Madách ciklust.

A népszerű főiskolai tanfolyam, mely a jubiláns 1923-as év első felében több értékes Petőfi előadást tartatott, a mostani alkalomból hat Madách előadást hirdetett, hogy hódoljon a nagy szellemnek. A nagy érdeklődés, mely ez első alkalommal nyilvánult, bizonyítja Madách magneses vonzóerejét, de mutatja egy szerszám az is, hogy a hirdetés hat előadás szinte kevésnek fog bizonyulni, hogy e szellemi örökség grandiózus méreteit elénk tárja.

A Madách ciklus első előadását Papp Károly, az egyetem kitünő magyar professzora kezdte meg, Petőfi és Madách rövid egybevetésével, szép kiemelésével annak, hogy a sors csodás véletlene folytán alig 21 nap választja el a két nagy, születési dátumot. Tehetségben, irányban olyannyira szétváló a két nagy géniusz, de egyben egyik, hogy a magyar szellemnek nevet szereztek messze túl az ország határain.

A XIX. század nagy tépelődéseit jellemezte ezután az előadó. Ez a század rengeteg kínos töprengésre kényszerített, hogy megszabaduljon attól a lidércről, mely rajta csüngött a lelkeken.

A Bach korszak művelődési jellegét vázolta ezután Papp Károly. E kor, melyben tilos volt a szabad szó, az allegorizálás terén keresett érvényesülést és a regényben, szépirodalomban, minthogy a nyílt politikálás tiltva volt.

Előadása utolsó részében Madách előleit Berzsenyiben, Kőlcseyben, Vörösmartyban és Aranyban jelölte meg.

A tudós professzort a hallgatóság lelkes tapsviharmal ünnepelte.

A közalkalmazottak fizetése.

A Kansz csoport főtisztjairól és tevékenységéről tartottak. A Kansz fizetésrendezés ügyében feltűnésztéssel fordult a kormányhoz és hírszerint a vezetők kihallgatást kérétek a miniszterelnöktől, hogy közvetlen tárgyalással statisztikai adatok alapján számolhassanak be a közalkalmazottak helyzetéről.

Szeptemberben 48.28, októberben 28.35, novemberben 31.17 százalékkal kisebb mértékben állapította meg a kormány az illetményeket, mint amennyivel a drágaság emelkedett. A kedvezményes szemet csak nagyon kevesen kapták meg, ugyancsak a tüzfát is. A megígért ruhaszövet is késik. A Kansz kéri a kormányt, hogy december 1-től kezdve a júliusi fizetésrendezés óta bekövetkezett drágulás százalékát számánánva szétosztás alapján a fizetést és gnodoskodják a szónellatásról is.

ten járt a központnál, ahol sikerült teljesen meggyűjtő tájékozódást szerezni. Az új szövetkezet bizonyos hitel elosztó szerv lesz és arra jó, hogy a vidéki nagy birtokosok is bekapcsolódjanak a Hitelszövetkezetbe a kerületi kamarák kapcsán.

Mint illetékes helyről értesülünk a tervezett olcsó hitelben a kis gazdák ép úgy fognak részesülni, mint a nagybirtokosok. A meglévő szövetkezetek szerves összefüggésben lesznek a kerületi szövetkezettel. Ezért a debreceni kis gazdáknak a régi kis szövetkezetet még jobban kell támogatni, mert minden aggodalom, hogy a kis viruló szövetkezet háttérbe szorul, a kerületi szövetkezettel szemben, teljesen alap-
talan.

Debreceni gazdák küldöttsége Budapesten.

A gazdák hitelügyleteinek környező lebonyolítása.

Hirt adtunk arról, hogy a mezőgazdasági olcsóbb hitel lebonyolítását az országos központi hitelszövetkezet veszi kezébe. Sok száz és száz szövetkezet mellett, kerületi szövetkezetet kíván szervezni. Ilyen kerületi szövetkezet létesül a közeljövőben Debrecenben is, ahol pedig már van az O. K. H.-nak egy szövetkezte.

A gazdák közt némi fogalom zavart keltett a két szövetkezet felállítása. Sok minden féle magyarázatot fűztek hozzá és nem nagyon siettek az új szövetkezetnél részvevőket jegyezni. Arról beszéltek, hogy az új szövetkezet a nagybirtokosoké lesz és ezek olcsóbb hitelt kapnak az államtól, mint a kisgazdák.

A függő kérdések tisztázására egy szűk körű küldöttség Budapes-

ten járt a központnál, ahol sikerült teljesen meggyűjtő tájékozódást szerezni. Az új szövetkezet bizonyos hitel elosztó szerv lesz és arra jó, hogy a vidéki nagy birtokosok is bekapcsolódjanak a Hitelszövetkezetbe a kerületi kamarák kapcsán.

Nagy tolongás az adóhivatal előtt.

Sok az adófizető, kevés a személyzet, kicsi a helyiség.

Bajok az adó befizetése körül.

Az adófizetőnek már előjegyzési naptárt kell vezetni, hogy mely adót mikor kell befizetni és az iskolán kívüli népnevelésnek külön tantárgyként kell felállítani az adószámítási módszereket, hogy az adófizető magát se csapja be és kevesebbet se fizessen. Ámde ez csak az egyik baj. Az adófizető halasztja a fizetést.

Az utolsó napokon aztán emberemberhátán tolong, sir, kiabál, csak hogy pénzt leadhassa, az adóját lefizethesse. Megtörtént az, hogy az adóügyi tanácsnok a nagy nép tömegén keresztül nem tudott bejutni saját hivatalos helyiségébe.

Az óriási forgalom mellett hiába kért a városi adóügyi tanácsnok halasztást a pénzügyigazgatóságtól. A pénzügyigazgató a paragrafusra hivatkozva nem adott halasztást. Az adófizető polgár tehát saját hibáján kívül, mert nem tudott a hivatalba bejutni, adópótlékot volt kénytelen fizetni.

Ez a helyzet tarthatatlan. Az adóhivatal a mai állapotában sem egészségügyileg, sem mint hivatal — mert nagyon szűk — nem felel meg annak a célnak, hogy a város legnagyobb forgalmu és legfontosabb hivatala legyen. Helyiség nincsen. Két pénztárt sem lehet felállítani,

az meg törvényellenes, hogy az egyes kerületek adótisztjei pénzt szedjenek be. Szűk és sötét folyosóin két ember alig tud egymás mellett állni s ha a közönség a kerületi adónyilvántartók ajtaja előtt két sort áll, lehetetlen a pénztárhoz jutni.

Ma már elmúlt 15-ike. Mégis száz és száz ember mérgeződik ott és vár türelmetlenül. Napokig ácsorog, hogy a kétségtelen nagy buzgalommal dolgozó adótisztviselők el tudják intézni adóját. Befizet három havi kincstári haszonrészeseidést előre, hogy legalább három hónapra megszabaduljon a teherrel, pedig jogja lenne havonta fizetni. Két hó-

napi kamatmentes pénzt ad az államnak és akkor ő nem érdemi meg azt, hogy saját hibáján kívüli 3-4 napi késedelemért ne büntessék meg. Fizetnie kell a paragrafusban megállapított havi 10% adópótlékot.

Nem az emberekben, hanem a rendszerben van a hiba. De ezen segíteni kell. Ha a miniszter látná azokat a türehtelen állapotokat, a közönség érdekében enyhítene a paragrafuson vagy más paragrafust csinálna. Az örökké áldozó jó közönségért, amely a rettenetes terhet fizeti az itteni közegeknek is tenni kell valamit.

A helyiségek szaporítását a város háza felépítésével lehet megoldani. Ezt a kérdést nemcsak szövegesen kell tartani, hanem rövidesen meg kell valósítani. Eddig is az a mérhetetlen áldozat halasztotta, amelyet a város a kulturáért hozott. Ámde a közönséggel szemben is van kötelessége a városnak. Az államnak is segíteni kell. Ha nem is ad pénzt, de legalább a várostól használatra átvett épületeket vegye meg. Ott a közkórház DMKE., Árvaház, Rendőrségi palota stb. állami intézmény használja, ha ezeket az állam mai áron megvenné, a vételárból befolyt összegből fellehetne építeni a rég várt városházat.

Mig ez megvalósul, addig is segíteni kell a helyzetet. Ha a kincstár az alkalmazottak kereseti adóját posta útján elfogadja, mért ne fogadhatná el a többi adókat is. Hiszen neki mindegy hogy az adófizető személyesen birkozik-e két napig az adóhivatal előtt vagy elmegy egy postahivatalra és ott fizeti be az adóját.

Mint értesülünk a kormányrendeletet készülni kiadni, mely szerint 1924. január 1-től a többi adókat is elfogadja csekken.

Félős, hogy ezáltal is csak pár adó nemre terjeszti ki a könnyítést, míg a többiek befizetését további tortúrán keresztül lehet teljesíteni.

Addig is a közönség érdekében nagyon üdvös lenne, hogy ha a város vezetői és a pénzügyigazgatóság valami módot talál ki az adóbefizetés megkönnyítésére. Az adófizető polgárok nagyon hálásak lesznek érte.

KNOTTI KOVÁCSNÉ
szabászati és varrőiskolája
KOSSUTH-UTCA 45. SZÁM.
Belratkozás 9 órától 1 óráig, d. n. 3-6-ig.

ELVÁLLALOK angol és francia
kertek berendezését,
valamint gyümölcs- és szőlőtelepítést.
ONOSSAY ISTVÁN
ny. Máv. főkerítés, NAP-UTCA 9.

Villanyszerelési cikkek és anyagok, izzólámpák, műszerek, dinamók, motorok, akkumulátor, legolcsóbb napi árban vesz elad gyárt, javít, becsereél
FOLDVARY
Elektrotechnikai gyára
Széchenyi-utca 55. sz.
Telefon 55.

Moskovits ujdonságok! Moskovits ujdonságok
Megérkeztek
a valódi angol ujdonságok, melyekből a legutolsó divat szerint készítek legfinomabb téli kabát és öltöny különlegességeket, kelő garancia mellett 3 egyenlő részletfizetés mellett.
MOSKOVITS JÓZSEF urdívat szabó
Hatvan-utca 5
Tisztviselőknek árengedmény!

Bogdánffy Géza emléke.

Mély tűző, fekete szemekbe sohase láttam olyan megértőt, jóságosat. — mint az övé volt, öreg, rekedtes hangból sohase hallottam kicsendülni annyi jóakaratot, mint az ő szavából.

Az emberszeretet fénye ragyogott a tekintetében annak mélysége rezgett szavaiban. Az alacsony, nehézkes járásu, kora miatt meghajlott természetű öreg szerzetes pap egész alakját beragyogta pedig a tántorítatlan szent hit napsütésének sugárözöne, mikor megfogta a halálkölök kezét s szelid hangján megcsendült a „Biseressék...”

Mert Debrecen katolikus hívet kéri; nagyon sokat ő bucsuztatott el ettől a hitu kenyérharcos, durva a halálra és ezt követő idők folyamán még csak nyomorúságosabban változott világtól. Mindég otthon tehetett alán a plébánia épületében s ha gyors intézkedésre volt szükség, örökös kéznél volt. Az egyházi nem jött zavarba, ha a lelki segítségre születtek előadták az óhajításukat.

— Majd az atya elvégzi! — mondta s teljes bizalommal ment a szobájára felé ahol a szent atya (szerzetesek ezt a címet viselik: Páter) csakugyan feltalálható volt. Olvasott, mindig olvasott, vagy imádkozott az ő aszkéta-magányában. De ő hallgatta meg a panaszos szegényeket is és mindeneket elintézet. Ha gyászmise volt a főútmál, valamelyik gazdag halott részére s ugyanakkor halaszthatatlan okok miatt gyászmisét kellett tartani a szegény elköltözött érva lelkek számára is, hát ott volt Bogdánffy, az öreg szerzetes pap hogy „Requis cant in pace”-vel ajkán ott hajlongjon a melléköftárak valamelyikénél, vigasztalást öntve önfeláldozó alázatosságával a gyászolókat hívó lelkebe.

Igazi nap volt. Kizárólag hivatásának élő. És semmi más. Egy pillanatra se ütközött ki belőle, kopottas, de makulátlan tiszaságu reverendája alól az ember. Vagy legalább is nem a mai ember, a rengeteg hibákkal, lelki fogyatékosságokkal teljes emberi állat. Ő benne igazán csak az nyilatkozott meg, ami minden emberben főmagasztosult ami emberin fölötti az emberi lélekben.

Karácsonykor különösen a kevésbé módosak ő hozzá vitték a még szegényebbek számára összekuporgatott ajándékgarasait, hogy ő ossza ki köztük.

Most mikor kihült az ő emberszerető, gazdagot és szegényt egyformán hitében megerősítő, öreg szíve, mikor az ő szerető szegények közül az őszl hűdegen melyen már megérzik a tél fagyos lehele, — nem kísérik el utolsó utjár az öreg papot, a nagyon sokok, vének, elagottjak és betegek, azok nevében is ez igénytelen sorokbar teszem le ime a szép emlékezés virágkoszoruját az ő sírhalmára. Legyen áldott pedig az ő reá való csendes visszaemlékezés!

Szy. Zn.

Olygyezerszati és kereskedelmi **Dobozok,** minden változatba készülnek DAVIDHÁZY KÁLMÁN könyvkötésszet és dobozgyár r.-t.-nél, DEBRECZEN, FÜVÉSZKERT-U. 9.

December elsejétől leszállítják a munkabérek után járó kereseti adót.

Budapest, nov. 21. A szolgálati illetmények és munkabérek után járó általános kereseti adók tételeit legutóbb október 1-től kezdődő hatályú állapították meg. A szolgálati illetményekben és munkabérekben az azóta beállott eltolódások folytán szükségessé vált az általános kereseti adó tételeit december 1-től kezdődőleg leszállítani, hogy ezek a tételek az arányos és igazságos köztelherviselés követelmé-

nyének megfelelőhessenek. A pénzügyminiszter emel fogva rendeletet adott ki, amellyel megállapítja, hogy abba az esetben, ha az hetenként az 50 ezer, illetve havonként a 200 ezer koronát nem haladja meg. A rendelet ezután táblázatosan felsorolja, hogy mekkora az általános kereseti adó, ha a jövő hónap hetenként az 50 ezer, havonként a 200 ezer koronát meghaladja.

A kultuszminiszter lovagias ügye.

Rakovszky István képviselőtől sértő kifejezésért elégtételt kér.

A képviselőház mai ülésének végén áttértek az interpellációkra.

Rakovszky István mindenek előtt azt kifogásolja, hogy a kormány nem ad választ interpellációkra. A kultuszminiszter nincsen jelen pedig hozzá intézi az interpellációját. A kultuszminiszternek kötelessége volna beszámolni arról, hogy mi indította arra a botránvos ki-nevezésre.

Huszár Elemér közbeszó: És törvényszegésre.

Rakovszky István: ugy van, ugy van törvényszegésre. (Nagy zúri a kormányvártáron.)

Az elnök kéri Rakovszky István tartózkodni a parlament bármely részének megsértésétől.

Rakovszky István: A kultuszminiszternek kötelessége megindokolni, mi birta rá erre a lépésre.

Kérdi a kultuszminisztert, mivel indokolja meg ezen törvényszegést, amit azáltal követett el, hogy Kovács Gyulát az 1883. évi III. t.c. rendelkezésének megszegésével tan-

kerületi főigazgatóvá nevezte ki.

Hajlandó-e a miniszter Kovács Gyulát előbbi rangosztályba helyezni és végül hajlandó-e az eset konzekvenciáját levonni és állásáról lemondani.

Kifejté, hogy erkölcsi szempontból is súlyos hiba volt Kovács Gyula kinevezése, mert ezzel a tanárokon és tanítókon súlyos sérelem esett. Nem akar következtetéseket vonni le a kormányra ebből az ügyből kifolyólag, mert tudomása szerint a kormány nem volt informálva a törvényszegésről, hanem Klebeberg átesztette az indítványt a minisztertanácsra. Kérdi azonban rá lehet-e bízni a kultuszárca vezetését olyan emberre, aki ilyen súlyos törvényszegést követett el. Az interpellációt kiadják a kultuszminiszternek.

Gróf Klebeberg Lajos kultuszminiszter Rakovszky István interpellációjára során használt sértő kifejezései miatt lovagias elégtételt kér.

A debreceni szabósegédek sztrájkja.

Nem vezettek eredményre a tárgyalások.

Budapestről hozatnak keresztényszocialista munkásokat.

A szabósegédek tudvalevőleg bérvajaitási mozgalmat indítottak s ennek során egyszerűen, egyik napról a másikra abbahagyták a munkát. Azóta a bérharc áll változatlanul. A segédek igényeikből nem engednek, a mesterek pedig képtelenek ezt teljesíteni. Azt mondják:

— Annóra drága már ma is a ruha, hogy a megrendelők száma folyton fogy és képtelenek az igényelt magas díjtételeket fizetni. Pedig arra hajlandók, hogy a mindenkori fővárosi árakat tizenöt-husz százalékkal különböztetve levonással megadják a segédeknek.

Miután a segédek erre sem hajlandók, most a mesterek kijelentették a segédek munkakönyveit s elhatározták, hogy az eredménytelen tárgyalások miatt más megoldást keresnek. A főnökök ugyanis érdeklődtek, hogy keresztényszocialista munkások vannak-e megfelelő számmal, akik Debrecenbe jönnek a munkafelvételére. Erre az érdeklődésre az a válasz érkezett, hogy

a keresztényszocialista szabómunkások szívesen jönnek Debrecenbe a mindenkori fővá-

rosi árnál tizenhat százalékkal olcsóbban, mert Budapestén annyival ugys drágább a lakás, az élelem, szóval a megélhetés és a napi villamos díjakat is megtakaríthatják, ami pedig Budapestén elkerülhetetlen és hetenként igen nagy összegre rug.

Most tehát úgy áll a helyzet, hogy a szabóiparosok gyűlése jönnek össze, ezen megállapítják, hogy kinek hány munkásra van szüksége és megteszik a szükséges intézkedéseket, hogy mennyi keresztényszocialista szabómunkás jöjjön Debrecenbe.

Egyik nagyobb szabóműhely tulajdonosa ma azt mondotta lapunk tudósítója előtt, hogy

— A jövő héten már abban a helyzetben leszünk, hogy műhelyeinkben a rendelő közönség igényeit kielégíthetjük.

141 a Debreceni Ujság 141 telefon-szama 141

Hatvanegy éves herceg szerelme.

Válik a feleségétől egy tizennyolc éves leányért.

Bécs, nov. 21. Hanz Heinrich, Pless herceg Poroszország egyik leggazdagabb főura és leggazdagabb földbirtokosa 64 éves, a nyáron Glundenben beleszeretett egy ismert nevű osztrák arisztokrata család 18 esztendőös leányába, aki viszonzta a herceg szerelmét. Erre Pless herceg megígérte, hogy elvált feleségétől és elveszi a gróf leányt. Az öreg herceg mostani feleségét 30 évvel ez előtt vette nőül és most azzal a megokolással kérte házasságának felbontását, hogy annak idtjén az azóta meghalt apósa West lord őt fegyverrel kényszerítette, hogy leányát feleségül vegye. Nagy felháborodást keltett ugy a bécsi, mint a porosz arisztokrácia körében Pless herceg beadványa. A herceg szerelmének tárgyát a 18 éves grófkisasszony családja a mult héten egy szanatóriumba internálta és tudni sem akar arról, hogy a fiatal grófkisasszony az öreg herceg felesége legyen.

A mai tőzsde.

A korona 0.302 és fél.

A mai tőzsdén mindjárt nyitáskor lanyhán alkult az irányzat, minthogy az eladási megbízások voltak túlsúlyban. Az árfolyamok folyvást morzsolódtak és az általános árnívó 10—15 százalékkal esett vissza. Bár a tőzsde idő első felében még néhány érték ellent tudott állani a folyton fokozódó áresésnek később azonban a bécsi gyengébb hírekre a lanyhaság annyira általánossá vált, hogy úgyszólván kivétel nélkül minden papírban kifejezésre jutott és az árszinteségek 20—25 százalékos érték el. Ma vezettek be néhány új papírt a tőzsdére, így a Hangyaipart, az Általános Fémkereskedelmi és a Magyar Általános Irt. A tőzsdeidő második felében helyenként fedezésekre megjavultak az árfolyamok, záratkor azonban az irányzat megint lanyha, az üzletmenet vontatott a kosztipénz drágább lett és kasszára 2 és egyegyed, 2 és fél százalékkal kötötték.

Nemesfémjelentés: A forgalom csekély, az irányzat szilárd. Ezüst 1 koronás 2460, 2 koronás 4920, forint 6300 5 koronás 12 900, 10 koronás arany 67000, 20 koronás 134000, dukát arany 75000, ezüst 800-as finomságu 760, 750-es 440, törz arany 14 karátos 12000 szinarany 22000, platina 95000.

Terménytőzsde zárlat: A mai terménytőzsdén csekélyebb forgalom mellett az irányzat gyengébb volt. A maltnak mindössze 20 vagonot vásároltak. A takarmánycikkék kissé szilárdabbak.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 98—99000, egyéb 97—98000, 79 kilós tiszavidéki 101000—101500, egyéb 100.000—100.500, rozs 69500—70000 tak. árpa 66000—68000 sörárpa 77000—77500, köles 80000—96000, zab és tengeri 72—74000, repce 170—75000, korpá 39—39500.

Ferencvárosi sertésjelentés: Nyitvasári maradvány 211, érkezett 618, eladatott 200. Árak: könnyű 7600—8000 nehéz 8600—9800. Zártvasári maradvány nem volt, érkezett 117, eladatott 12. Árak, mint fent.

Devizaközpont hivatalos árfolyamai Angol font 87700—92100 francia frank 1105—171, lira 895—950, Belgrad dinár 22—38, Amsterdam hollandi forint 7500—940 Bukarest lej 101—114, Krisztianla norvég korona 2950—3170, London 87200—91600 Milanó 885—940, Páris 1090—156, Bécs osztrák korona 2835—3055, Szófia léva 163—74, Newyork dollár 20200—2130. Többi változatlan.

Zürichi zárlat: Holandia 217, Newyork 576, London 2497, Páris 3080, Milanó 2475, Prága 1670, Budapest 302 és fél, Belvárad 640, Bukarest 280, Bécs 81 és fél, Szófia 475.

Ujdonságok.

Déri muzeum építői bemutatják a részlettervet a tanácsnak. A Déri muzeum tervező Györgyi Dénes és Münich Aladár műépítésszek táviratilag értesítették a tanácsot, hogy a muzeum részletes tervét pénteken óhajják bemutatni s ugyanakkor megállapítják a muzeum pontos helyét is. E célból dr. Magoss György polgármester péntek délelőtti rendkívüli tanács ülését hívott össze.

„Kálvinisták Templomegyesülete” a szegények felségélyezésére f. hó 24-én d. u. 5 órakor a kollégium disztermében tea délutánt rendez a következő műsorral: 1. A tea-délután megnyitja Koncz Aurélné. 2. „Bölcsődal” Schubertől, éneklő Berényi Margit, zongorán kíséri Uray Magda. 3. „Legenda a csatatérről”, írta: Szaboleska M. szavalja: Somossy Sárika. 4. „Babatemetés” Horváth G.-től „Mückenspiek” Hermann Venczellől, zongorán előadja báró Györfly Erzsébet. 5. „Az utolsó sor” Várad Antalól, szavalja: Tóth Klárka. 6. „Isten jósága” Gréltől, éneklők: Timár Mária, Norvák Ilona, Alacs Margit, Bary Judit, Bessenyei Erzsébet, Erdélyi Márta. Az adományokat szombaton d. e. 10—12-ig veszik át a diszterem előszobájában.

Sárvár Rózsa temetése. Tegnap dél után helyezték örök nyugalomra B. Kovács Gyuláné Sárvár Rózsa hült temetést. A Kossuth-utcai templomban felállított ravatalnál megjelentek városunk előkelő társadalmának tagjai. A város és a muzeum is képviseltette magát. Az Iparos Dalkör gyászéneke után Uray Sándor mondott megindító imát az elhunyt urinól felett. Aztán megindult a menet a Kossuth-utcai temető felé. A nyitott sírnál Uray Sándor bucsuztatta el a családtól, ezután ráborult a hideg hátra a néma koporsó felé és egy némes szíri asszonyt temetett el.

Esküvő a Nagytemplomban. Ma csütörtök d. u. fél 4 órakor a ref. nagytemplomban tartja esküvőjét Kondor István gyógyszerész. Kondor Kálmán Debrecen város főszámvivőjének fia Arany Arankával. Aranyné S. Árpád gyógyszerész leányával. Tanuk lesznek a menyasszony részéről dr. Bernolák Nándor ny. miniszter, a vőlegény részéről Medvevaszav Miklós árvaszéki elnök.

A muzeumi bizottság ülése. Debrecen szabad kir. város muzeumának felügyelő bizottsága ma, csütörtök délután 4 órakor ülést tart a muzeumban. Évnyolcos beszámolót tart az igazgató módosítja az eszervezeti szabályzatot.

Leiki gyakorlatok. Szent Ferenc III. rendjének tagjai f. hó 22-étől kezdődőleg minden este pontosan 7 órai kezdettel a Szent Anna utcai kath. templomban leiki gyakorlatokat tartanak. A leiki gyakorlatok vezetésére sikerült megnyernünk Péter Borsányi Balázs franciskánus atyát. Ezekre a leiki gyakorlatokra. Minden katolikus férfi és nő meghívunk: A Szt. Ferenc III-ik rendjének Előjárósága.

Zongorahangolást

és javítást elvállalok

KVANDUK, zongorahangoló.

Mindazokat, akik javítást, vagy hangolást általam akarnak eszközölni, kérem, hogy címüket a Debreceni Újság kiadóhivatalába beadni sziveskedjenek és a beadott címekre azonnal a házhoz megyek. Kvanduk.

Sok a káposzta mégis drága.

Nagy a kínálat — gyenge a kereslet.

November hó végén sok eső verte káposztát hordanak fel a DMKE-nél levő káposzta vásárra. Barnult levelek, itt-ott rothadt marások bizonyítják, hogy sokszor meglátogatták már a vásárt, de nem került vevőjük. Tízével, huszával állanak sorban a szekerék, a vevők kérdezik tapogatták, de nagyon sokalják az árakat. Szép fő százért 40,000—50,000 koronát is alkérnek. Apróbbért 30,000 koronát kér az eladó, 25,000-t hiába ígér a vevő. Amde van jó gyalulni való apró fej. Dicséri az árús, de aprósnak tartják s még 14 ezer koronáért sem veszik meg százát. Műlik a szezon. Már legtöbb előre gondoló háziasszony ellátta magát hordós káposztával. Kevesen vannak, akik az olcsó sárga spekuláltak, és most néznek káposzta után. Nem sokat nyertek

vele, mert az eladó nem fél a fagytól, ezért kirtartja és még mindig vár a kereskedőre.

A szekér végénél pihen két fej káposzta. Felesleg ezért külön is eladó. Egy szegény asszony kérdezi:

— Hogy a két fej káposzta.
— Két ezer korona az utolsó ára — feleli büszkén a bozontos képű paraszt ember.

— Hát egy malacot nem ad vele bácsi.

— Azt nem feleli a magyar önértzetesen.

Rátamadak a bácsira. Ő türi, nem felel a sok asszony lármájára. Nyugodtan szívja pipáját és tisztesség tudóan nagyot is köp oldalt.

A következő vámoja okolja, hogy az ő két fej káposztája olyan drága.

Halálozás. Mélységes fájdalomtól lesújtottan tudatjuk, szeretett jó édes anyánk anyósunk, nagymamánk, néhai öz. **Tiszai Józsefné Nádás Juliánna** élete 73.ik, özvegyiségének 20.ik évében hosszas gyengélkedés után történt csendes elhunytát. Istenben boldogult kedves halottunk földi részét 1923. november 22-én, csütörtökön délután 3 órakor fogjuk az Árpádtér 6-ik számú házunktól, a református egyház szertartása szerint az Árpádtéri templomban tartandó ima után, a Péterfia utcai temetőbe végső nyugalomra helyezni. Végítésztesztékre rokonnainka barátainkat, jóismerőseinket fájdalommal szívvel meghívjuk, Debrecen, 1923. november 21-én Áldás és béke drága porairat Bánatos gyermekek: Tiszai Juliánna férjével Juszás Józseffel és gyermekeivel, Erzsébet férjével Szekeres Gyulával és gyermekeivel, Veje: Erdei József nejevel Wienes Etelkával és gyermekeivel. Közeli és távoli rokonok nevében is. A temetési Csurka „Kegyet” temetkezési vállalat. Kossuth utca 8. szám, rendezzi.

Aki 14-én, délután a kollégiumtól a Szent Anna utcáig egy kétfedélű leckeönyvet talált vigye be a Kollégium kapusához, illő jutalomban részesül.

Szepeszy Ferenc tánciskolájában a gazdálkodók tanfolyamára állandóan lehet iratkozni. Simenfy I.-c., II.-em, az esti tanfolyam e héten veszi kezdetét.

Gazdasági előadás a Gazdakörben. A debreceni Gazdasági Egyesület által rendezett gazdasági előadás sorozat november 25-én vasárnap délelőtti 11 órakor nyílik meg a Gazdakör nagytermében. Ez alkalommal Halász Miklós gazdasági akadémiai tanár tart előadást az állatok egyedi táplálásáról. A rendkívül érdekesnek ígélkező előadás iránt a gazdakörben nagy az érdeklődés.

Lopott női fehérneműk egy csomagban. A napokban Szabó Józsefné Kócsos-utcai szülésznőhöz egy áldott állapotban levő asszony jött, azzal a szándékkal, hogy lebetegedessen. De kevés idő múlva egy csomag hátra hagyása után távozott. A szülésznőnek gyanus volt a csomag, felvitte a rendőrségre, hol felbontották és benne 2 női fehéringet, 1 hálós inget, 2 fehér női alsó nadrágot fehér vászon lepedőt, asztali kendőt K. R. monogrammal, fekete selyem bluzi, párnahuzatot, női flór harisnyát, 2 fekete női lakcipőt találtak. Kiderült, hogy a holmik lopottak. A rendőrségi nyomozás megállapította, hogy az asszony álnevet viselt. Valószínűleg a szökésben levő Borna Imréné aki a szülészeti klinikáról megszökött, miután a klinikára lopásokkal követett el. A csomagban talált fehérneműk a megtekinthetők a rendőrség detektív osztályánál (Kossuth-utca 20. sz. II. em) A nyomozás folyik.

Debrecen társadalmá a Déri muzeumért. Sesztina Jenő kormány főtanácsos becsátotta a szöveget, hogy a Déri-muzeum építéséért mozduljon meg e hatalmas metropolis társadalmá s követelje hogy a Déri muzeum elé mesterségesen helyezett akadályokat mielőbb gördítsék el. A szöveget meghaligatásra talált. Városzerte iyeket köröznek. A város intelligens társadalmáak aláírását kérik, hogy sürgesse a Déri muzeum felépítését Eddig több ezer aláírás gyűlt össze, ha 10,000 aláírás összegyűlt, memorandum alakjában be-terjesztik a tanácshoz.

Harry Piel — Sátán helytartója — Omnia.

A katolikus leánytanulók hallgathatják a fiu gimnáziumban az előadásokat. A vallás és közoktatásügyi miniszterium közölte a debreceni katolikus főgimnáziummal, hogy megengedi hogy a katolikus leánytanulók a római katolikus főgimnáziumot látogathassák. A kivétel módzatairól a november 25-iki szülői értekezleten határoznak. A megszállt területekről érkező leányoknak megengedi, hogy vallás különbség nélkül vizsgázhassanak a katolikus főgimnáziumban, de a más vallásuk a következő évben már a debreceni református leánygimnáziumban kötelesek tanulmányaikat folytatni.

Vallásos-estély a Kossuth-utcai templomban. A debreceni kálvinisták templom Egyesülete vasárnap délután 5 órakor vallásos-estélyt rendez a következő műsorral: 1. Jövel szent lélek Uristen, 2. Imádkozik és bibliát olvas dr. Révész Imre lelkész. 3. Szóló éneket énekel Szabó Lajos kántor. 4. dr. Merkel Rudolf a berlini misszió Egylet kiküldötte a keleti misszióiról tart előadást. 5. Kar. ének a Kossuth Dalkortól. 6. Imádkozik Kocsis János egyesületi titkár. 7. Gyülekezi ének.

Omnia — Sátán helytartója — Pénteken.

Rémuralom egy erdélyi faluban. A Marostorda megyei Nyáradremete községben Christea Juon községi csendőrmester valóságos rémuralom gyakorol a lakosság fölött. Legutóbb korbáccsal a kezében őrijárat élén járta sorra a lakoságot és mindegyikre azonnal fejetendő hatalmas adót vetett ki. Egy gazdálkodónak, mert az kérdeznél, mert, hogy milyen utasításra kell újabb adót fizetnie, a csendőrök puskatussal bordáit úgy összetörték, hogy a szegény ember a helyszínen meghalt. A faluban szokásos vasárnapi táncmulóságokat csak nagy pénzüsszgek ellenében engedélyezi, de meglőrtént hogy egyszerűen duhaj löködvől az őrijáratat vetette ki a táncoló legényeket, lányokat a bálteremből. Most a falu lakói jelentést tettek a kolozsvári sziguranca, ahol megindították az eljárás, a basáskodó csendőr ellen. Persze nem sok reményel...

A kabátért személy-jegy jár.

Uj rend kellemetlen következmény a gyorsvonaton.

A tegnap Debrecenbe érkező utasok nagy izgalommal tárgyalták egy eddig szokatlan esetet. A gyorsvonat második osztályában egy különdíttal utazott egyik magasanrangu állami tisztviselő. Kabátját történetesen helyétől távolabb, egy fogasra akasztotta. A jegy vizsgálónál a kalauz kérdezte a kabát gazdáját és az előkelő ur egész természetesen magáénak mondotta.

A kalauz az új rendelkezésre hivatkozva közölte vele, hogy a kabátért is fizetni kell a jegy árát, mert egy helyet lefoglalat vele a fülkében. A magasanrangú ur szokatlanul taláta azt, hogy az utas kabátjána is egy külön jegvet váltson és nem fizette meg. Szó, szót követelt és az új kabátját lefoglalták.

Az ügynek további folytatása Debrecenben lesz. A vasuton a rend nagyon fontos. Hiszen a magyar vasutak európai vonatkozásban elismertek voltak emróli békében. — Azonban egy kissé különös módja a kabát-ügy a rend csinálásnak.

Vallásos estély. November 23-án, pénteken d. u. 5 órakor az oratóriumban a Kálvinisták Templomegyesülete vallásos estélyt rendez. Az estély kiemelkedő pontja lesz dr. Merkel müncheni professzor előadása. Műsor: 1. Közének. 2. Szavalt. 3. szóló ének: Szabó Lajos kántor. 4. dr. Merkel Rudolf előadása a keleti (japán kínai) misszió helyzetéről. Tolmácsolja dr. Lencz Géza egyetemi tanár. 5. Üdvözlések és bezáró beszéd. 6. Záróének.

A debreceni rendőrség nem engedélyezi a szegények előadását. A Magantisztviselők szövetségének helyi csoportja az emúlt vasárnapra gyűlést hívott össze, melyen Kéthli Anna nemzetgyűlési képviselő felszólalt volna. A rendőrség azonban nem engedélyezte a Kéthli Anna felszólalását, így a gyűlés elmaradt és a magantisztviselők helyi csoportja a rendőrség emez intézkedése ellen jogorvoslatot fog élni.

Pénteken az Omniában — Sátán helytartója.

Kardoss Géza, a budapesti Pavilon Mascotte uri-primása Rác János 16 tagu zenekara élén énekel és hegedül szombat estétől a Korzó Nagykévéházban.

Olcsó hét, a Rózsa Aruház által már rendezett olcsó hét, oly elismérésre talált hogy most e beálló tél alkalmával indítatva éri magát, hogy azt megismétlje, hogy alkalmasat nyújtson az állami tisztviselőknek és női alkalmazottaknak, hogy téli ruházati cikkekhöz olcsón juthassanak. Eladásra kerülnek női felöltők, gyermek és serdülő leány kabátok ruhák és kosztümök, szőrme kabátok és boák, diszített és bőr kalapok. Az olcsó árusítás november 1-től 7-éig tart, az olcsó árak a kártyában

ELADO

Vigkedvű Mihály-
utca 26. sz. ház

3 hold ondódi földjével; Fancsikán 72 hold tanyás birtok és 3 holdas hizlalda 600 db. sertésr.

Értekezhetni:

igkedvű Mihály-u. 26.

Kartellen kívül biztosító társaságot alapít a „Gazda“-Bank.

A „Gazda“ Bank r.-t. igazgatóságga egy francia csoporttal, mint értesülünk, tárgyalásokat folytat egy újonnan alapítandó gazda biztosító-társaság létesítéséről, amely kartellen kívül, előnyös feltételekkel fogja a gazdák érdekeit szolgálni.

Esküvője napján menyasszonyi fényképek művészi kivitelben készülnek Ruzicskánál, Piac 32.

Választmányi ülés. A debreceni Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmánya november 25-én délelőtt 10 órakor a Polgári és Gazda-kör nagytetemben ülést tart. A tárgy fontosságára való tekintettel a tagok minél nagyobb számmal jelenjenek meg.

La Sava, Blues és az összes modern táncok csoportosan és különórán, haladó és kezdő kolonok tanítása kezdetét vette a Fancsovits néptánciskolájában, Batthyány utca 10 szám.

Házhoz igénylő hadirokkantak és hadiözvegyek f. hó 25-én (vasárnap d. e. 9 órakor) a „Hadróa“ irodában Szent Anna u. 12. szám, jelentkezzenek. Ezen alkalomkor jelentkezhetnek azon hadigondozottak is, akik valmely oknál fogva eddig még nem jelentkeztek, de a fentény értelmében házhelyre igényt tartanak. Hadrókaiként, illetve hadiözvegy séget igazoló íratot minden igénylő hozza magával. Vasárnap d. u. 3 órakor ugyanott választmányi ülés. — „Hadróa“ vezetősége.

Figyelmeztetjük a hirdetések és más közleményeket feladó közönséget, hogy a Debreceni Ujsághoz vezető Kossuth-utcai kapu zárva van, a Piac-utca felől, a Nizzai virág csarnok mellett lehet a Debreceni Ujság kiadóhivatalához bejutni.

Magasárban veszek vaság tükröket. Sipkovits tükörgyártás, üvegcsiszolás, Sziv 14—15. Telefon 356.

Tükörgyártás, üvegcsiszolás, régi tükrök újjáöntése Sipkovits Béla üvegipari vállalata, Sziv utca 14—15. Telefon 356.

Máthé János vízvezetési szerelőmester, készít vízvezeték, csatornázás és fürdőberendezési munkálatokat, valamint a szakban vágó javításokat is. Raktáron szivattyúk, fürdőberendezési tárgyak, ülökádák, gázfürdőkályhák, 1000 lt. víztartályok. Telefon 321.

Tisztelettel értesitem a butervevő közönséget, mielőtt háló-, ebédlő-, konyhabutorát megvené, egy fillérébe sem kerül, tekintse meg **Bálint Sándor** butor raktárát, Kossuth-utca 5. Gambrinus átjáró alatt. — Névrá tessék ügyelni!

Színház.

A Csokonai színház műsora:

Csütörtökön: A hazajáró lélek C) bérlet.
Pénteken: A hazajáró lélek D) bérlet.

Hangverseny felvonásokozkben. A mai, csütörtöki színházi estén a katonazenekar hangversenyszámokat ad elő felvonásokozkben. Az első felvonás előtt Luna, egyveleget játsza. Az első felvonás után Than Gyula népdalegyvelegét a Bogáti aranyasszony című népszínművéből. A második felvonás után Nöth Antal karnagy hangversenyszámát adja elő a katonazenekar. Itt jegyezzük meg, hogy a katonazenekar ezentúl hetenként többször fog hangversenyszerű számokat játszani a szünetek alatt.

A nagy operette siker után a drámai személyzetnek tapsol „A hazajáró lélek“ Zilahy Lajos színművében a Ssokonai színház telt nézőtere. A darab, mely ügyes meseszövéssel hatásosabbnál hatásosabb egymást kergető jelenéseivel, melyek a néző figyelmét és érdeklődését egy pillanattal sem hagyják felköltetlenül, hogy a végén mindenki boldogan tapsolhasson a szerencsés megoldásnak. — nálunk sem tévesztette el hatását. A szereplők mindegyike igen kiválóly nyújtott, úgy hogy a darab állandó műsordarabja mararhat a színháznak.

Bűn amely Istenhez vezet, bűnügy 5 felvonásban és **Párisi mákvirágok** nagy városi bűnügyi történet ma utljára az Omniában.

Sátán helytartója, nagy kalandor történet 7 felvonásban (A testet öltött rémület.) HarryPiei főszereplésével pénteken az Omniában. Jegyelővétel.

Meteorban csütörtökön „Atlas“ világságer, 2 rész egyszerre. Jegyelővétel. Előadások 6 és 8 órakor.

Kitűnő férfi fehérneműek Frank Edénél

Nyílttér. Szöveveimből.

Télikabát 300.000, felöltő 300.000, öltöny 250.000, kosztüm 600.000, női köpeny 600.000, csikoszadrág 80.000, struksz 60.000 koronától, katonai munkát és fordításokat legolcsóbban készítik.

Tagdos János, Péterfia 42.

Eladó

téli-nyári lakásra alkalmas beköltözhető

nyaraló

A sárándi állomással szemben, 3 szoba, előszoba, tveges veranda és mellékhelyiségek. Gazdasági udvar köistállal, felszerrel, disznóállal, sütőkemencével és szivattyus jövizű kuttal. 500 négyszögöl veleményes, 500 négyszögöl szőlőskert, el, 140 drb. termő gyümölcsfával, oooooooooo

CIM A KIADÓBAN.

SZIREK ANDRÁS

elsőrendű uri- és egyenruha szabósága Angol gyapjuszövetek, Iskolai és egyenruházait sapkák raktára.

Szent Anna-utca 1. szám
Telefon: 5-09.

BIRÓ

Szintartó ruha-, selyem-, szőrme műfestő és vegytisztító.

Festés és tisztítás a legújabb eljárás szerint készült, miáltal a ruha rongálástól megóvódik. — Gyászruhák festése a kívánt időre. — Festő és tisztító telep: „Arany Bika“ m. épület.

FELVÉTELI HELYREK:

Piac-utca 77. sz. „Szikra“ kézimunka üzlet. — Széchenyi-u. 1., Szilágyi kézimunka és műhímző üzlet.

Pérez- és szivertárcák, női táskák, bőrből és selyemből. Jelvényec Bordin- művek **Dávidházy Kálmán** könyvtáras és ábrázoló m. t.-nál, Debrecen, Fűvészker-t-ú.

Házurak, háziasszonyok figyelmébe!

Nincs többé rosszul fűtő cserépkályha, mert képes vagyok azok fűtő képességét a saját találmányom (lég-fűtés) által legmagasabb fokra emelni, ami 50% fűtőanyag megtakarítást eredményez és azt, hogy a szobában foyton egyenletes meleg a levegő, ezen találmányom minden eddigi cserépkályhák fűtőképességét többszörösen felülmul. Továbbá elvállalok cserépkályhák szaksterű átrakását, tisztítását s úgy annak tartósságáért, mint kitűnő fűtőképességéért jót állást vállalok. Levélbeli meghívásra azonnal jövök. (vidékre is).

Tekintve a fűtőanyag drágaságát és annak nehéz beszerzési voltát, kályhái használható állapotban való helyezése végett kérem hozzáam bizalommal fordulni.

Tisztviselőknék 20% engedmény.

Kiváló tisztelettel:

NAGY JÁNOS, kályhámester
Debrecen, Tanító-utca 8. szám alatt.

OCSKA

cserélek. Nagyobb tételt elszállítok.

vasat, rozet és mindennemű fémet legmagasabb árért veszek. Kovácsoknak használhatóbb.

Steiner

Eötvös-utca 110. — TELEFON 6-86.

ELADÓ HÁZ.

a Sámsoni ország- uton levő 19. számú

Jómenetelű fűszerüzlettel és beköltözhető lakással. Értekezni ugyanott

Szőrme-árut olcsón vásárolhat!!

Tessék a kirakatot megtekinteni!

- Hosszu szőrme kabát 900,000 K.
- Rövid szőrme kabát 390,000 K.
- Rókafazonu boa 63,000 K.
- Siel, Biepret kabátok
- Nemes szőrme kből nagy választék!

RÓZSA DIVATHÁZ
DEBRECEN
ALFÖLDI PALOTA

Uj üzlet. Uj üzlet.

Szenzációs olcsó árak!

GARAY ÉS TESTVÉRE férfi, fiu ruhagyártóházában, **BIKA-szálló épület.** (Cégre kérem figyelni!)

Mindenkor a legjobbat a legolcsóbban adja, tartós minőségű férfi öltönyök kaphatók már 190,000 K-tól feljebb

Fiu öltönyök már	140,000 K-tól feljebb	Rövid téli mikádó már	170,000 K-tól feljebb
Fekete bőrkabátok már	320,000 " "	Hosszu fiu télikabátok már	130,000 " "
Téli felöltők már	220,000 " "	Férfi nadrágok már	26,000 " "

Mérték-osztály.

Kérjük kirakatainkat megtekinteni.

Uri szabóság.

Ingóságközvetítő és Áruforgalmi Iroda Arany János-u. 14. az udvarban.

Nagy érdeklődés nyilvánul meg az Ingóságközvetítő nagyszabású karácsony előtti gyermekjáték és ajándék-vásárja iránt. Akinek felesleges gyermekjátéka vagy bármilyen ajándéknak alkalmas tárgya van, ne hevertesse haszontalanul otthon, itt az ideje az értékesítésnek, hozza be tehát mielőbb az Ingóságközvetítőbe. Az eladásra szánt tárgyakat teljesen díjtalanul kijelöljük, sőt vevőt is keressük rájuk. Elfogadunk megbízást lakás és iroda berendezések, hagyatékok kiadására valamint lakás és irodaberendezések, menasszonyi kelengyék alkalmi áron való beszerzésére.

A vevőközönség állandóan látogatja az Ingóságközvetítőt. Akinek valami szüksége van, elsősorban itt keresi mert a legjutányosabban itt kaphatja meg.

Mit ad el? **Eladásra keressük:** gyermekszeket, vaskályhákat, futó és ebédlőszőnyegeket, antik órákat, ékszerket, ezüsttárgyakat, porcellán és konyhaedényeket, evőeszközöket, bőröndöket, vadászfegyvereket, utazókoffereket, aktatáskákat, férfi és női fehérneműket, ágyhuzatokat gyermekkoscsikat, festményeket, hegedűt, zongorát, pianinót (bérbe is) műtárgyakat, butorokat és mindenféle ingóságot.

És mit keres? **Megvételre ajánlunk:** szobagözfűdőt, próbababát, szőnyeget gyönyörű függönygarnitúrát, asztalterítővel, sezontakaróval, edényeket, cimbalmot, kőszerszámot, teljes katonaiöltönyt, abroszokat, áthuzatokat, férfi és női télikabátokat, írógépet, ruhaneműket, díszes madárkalitkát képeket, fegyvereket, butorokat és mindenféle ingóságot.

Az eladásra szánt tárgyak felvétele és állandó eladás d. e. 9-1-ig és d. u. 3-5-ig.

Jól jegyezze meg: ha bármit eladni vagy venni akar, mindenképpel jöjjen be az Ingóságközvetítőbe.

Kereskedők figyelmébe! Áruforgalmi osztályunk kizárólagosan vesz fel megrendeléseket a Pharmacia Rt. közkedvelt Apollo citromtea tablettájára.

KALAPOK férfiaknak velour és filzből FRANKEDZSÉNél megvásárolható.

Harisnyát

minden színben és minőségben olcsón vásárolhat

NAGY GYULA

harisnya és kézimunka üzletében. **Bika bérház, József kir. herceg-utcai oldalon.**

Előnyömda teljesen új modern mintákkal

Önmagának ellensége

ha gabonafélékből készült silány kávé! vesz ENRILO helyett, mely egymagában, tehát minden pótlék nélkül, izletes, tápláló italt ad. Az ENRILO teljesen pótolja a babkávét is. — Amellett az ENRILO táperősebb és kiadósabb, ezért használatban rendkívül olcsó. — Ezen kü.önlegesség minőségeért készítöje, a **Franck Henrik Fiai** cég világhire szavatol. 0-0-0-0-0-0-0

ENRILO

FEJFÁJÁS,

nátha, szédülés, kábultság ellen legjobb az

Antidol

Fél perc alatt hat!! 1 üveg: 35 adag
Ára 120 K. Jelenlegi szorzószám 3700.

Főlerakatok: Mihalovits Jenő, Grósz Nagy Ferenc, Bardách Dezső gyógyszer-tárosoknál.

Csillárok!

Saját készítményű **ebédlő, háló-osillárok.**
Ompolnák legszebb kivitelben

Rosenberg és Hammer

cégnél, **Piac-utca 8.**, szereshetők be.

TÚZIFA

állandóan kapható házhoz szállítva

Dömök Jenő

fakereskedőnél

Veres-utca 22. Telefon 7-08

Veszünk:

mézet, mákot, diót, babot, borsót, lencsét stb. hüvelyeseket és olajos magvakat. Mézhez kannákat és egyéb árukhoz szükséges csomagolási eszközöket a vásárolt árukhoz küldünk. Nagyobb tételek átvételéhez megbízottunkat leküldjük.

SPITZER ÉS FEKETE R. T.

Budapest, IX. Lónyay-utca 36.

Telefon: József 72-80.

Sürgőnyoim: Spitzék Budapest.

Gyümölcsfa-ültvények

a legjobb fajtákban, itthon, faiskolámban nevelt (nem hozatott áru.) erős gyökerezetű példányok, nagy gyümölcsű földi-eper palánták kaphatók. 0-0 0-0 0-0

Csokrok, koszorúk

cserepes és levágott virágok

legolcsóbb árban beszerezhetőek.

TELEFON 3-12.

FARKAS GYULA

műkertésznél, **Díszegri-ut.** (Vágóhid mellett.) — (A vágóhídi villamos megállótól pár perc sétára.)

Női gyapju kötött kabátok

minden színben 62,000 és 72,000 koronáért. — **Kötött gyapju blúz 29,000 és 37,500 K. Gyerek-tricó 17,500 K-tól. Férfi-íngék 17,000 K-tól. Férfi-sapka 4950 koronától** kapható a **KÖZSZÜKSÉGLETI ÁRUHAZBAN** Csapó-utca 9.

Ajánlat

Önt is érdekli! Bárhol hirdetett áraknál olcsóbban készítek fényképeket Berzéki műtermé Piac u. 38. sz. Próbálja meg. 72

Száraz tűzifa hasábosan és aprítva, házhoz szállítva, jutányos árban megrendelhető. Burger és Weinberger fátelépén, Debrecen — Szohoszfői-ut 1. Telefon 11-82. 3167

Szent Anna utcán 3 szoba fürdőszobával átadó. Hock iroda, — Szent Anna négy. 22

Uradami fajtort sajáttérmetű cserélek buzáért, rozszért, tengeri-órt készpénzért. Horodót kölcsönzők. Vár utca 10. 3346

Ingatlan és lakásértékesítő iroda. — Hock Szent Anna négy. Telefon 14-76. 21

Egy két ágyas butorozott szoba kiadó. Cim a kiadóban. 3386

Háztulajdonosok — egy vagy két szobás lakásért magas bért fizettek, belépésért 30 mázsa fát adok, esetleg butorokat is átveszem. Cim a kiadóban. 3366

Huszár laktanyával szemben négy hold — szántóföld kiadó. Közelebbi Iparbank Szt. Anna-utca. 3365

Utcai butorozott szoba kiadó. Cim a kiadóban. 3362

Egyszerű két kis szoba, konyhámat azonnal átadom. Teleki-utca 46. Jávorszky. 3368

20 mázsa fát adnék és magas bért fizetek, annak, aki lakásából egy szobát és konyhát augusztusig átadna. Cim a kiadóban. 3367

Butorozott szoba — azonnal kiadó. Kölcsei utca 1. I. lépcső. 3361

Egy jobb módú vidéki gazdálkodó elszegődne másnak, 14 éves fiával egy jó menetű hentes és mészároshoz. Cim a kiadóban. 3372

Poloska irtást felelőséggel vállalok, poloska szert kapható Kossuth-utca 24. Nánássy. 3360

Kiadó butorozott szoba, Cim a kiadóban 3369

Két szoba nyitott veranda, konyha, istálló fűskamara dísznővel. — terményért kiadó. Bőszorményi-ut 49. 3370

Gyermektelen házaspár takarításért házmestert lakást kap. Teleki-utca 13. 3377

Butorozott szoba — ágyanemű nélkül szolid ur részére kiadó. Honvéd-utca 38. 3364

Tanyás kaszáló birtok Bánkon (meleg föld) kiadó. Szent Anna 6. utca emelet. 8396

Jgyműkök magas jutalék mellett felvételnek, ugyanott könyvelésben, gyors és gépirásban írtas kisasszony is felvétetik. — Cim a kiadóban. 3374

Új fényképészet!

A Csapó-utca 16. sz. alatt, hol reklám árban készül 6 drb lev. lap 15 ezer K 3 visit igazolvány 5 ezer koronáért.

Takács Vince és Társa
Csapó-utca 16. sz.

Ellátásra elfogadok természetbeni fizetésért leány vagy fiú iskolás gyermekeket. Lakásom Svetits és piarista gimnázium mellett. Cim a kiadóban. 3395

Házakhoz megyek — mosni, vasalni, otthon is elvállalom. Honvéd-utca 31. 3393

Elcsorélem 2 szobás mellék helyiségekkel álló lakásomat. Andrassy-ut 43. 3390

Butorozott utcai szoba villanyal hallgatóknak december elsejéig kiadó. Cim kiadóban. 3387

Felügyelő pedagógiai végzettséggel alkalmazási nyelvi, ketnémák intézetében. 3377

Kereslet.

Aranyat, ezüstöt, briliánsat, — zálogcédulát evsz, meghívásra házhoz is elmegy Steiner Mihály, Hatvan u. 2. sz. I. emelet.

Aranyat, ezüstöt, briliánsat, használt műfogát magas áron vált be óra és ékszer javítások szakszertűen eszközöketnek Stassik és Blattner, Csapó utca 12. szám. 3188

Szakácsnő uri helyre felvétetik. — Lehetőleg csak az ajánlkozzék, aki állandó helyet akar s aki az izletes főzésben teljes jártassággal bír. Cim a kiadóhivatalban.

Halló! Halló! Tolla és nyulbőrt legmasabb áron veszek. Fischer Ferenc, Bethlen-u. 54. 3351

Kovács tanulókat felveszek Neuländer kocsi gyár, Erzsébet u. 28. sz. 3169

Fürdőszobával ellátott modern lakást keresek. Ajánlatot kérem Verbóczy-utca 4. sz. I. emeleten levő ügyvödi irodába beadni. 3389

Gyermektelen nyugdíjas elsejére keres — kvártélyt, lehetőleg magános öreg asszonynál, ágy és ágyanemű van. Ajánlatokat nyugdíjas feligére kérek a kiadóban. 3391

Tanuló leányokat — felvesz Nagy Gyuláné Bika bérház, József kir herceg-utcai oldalon, — üzlet. 3376

Széd felvétetik Kírály István fűszer üzletében, Dégenfeld-tér 11. szám. 3384

Kiszolgáló kifutó leány, 15 esztendő felvétetik Bethlen-utca 23. 3382

Jó munkás cipész segédek felvételnek. — Varga-u. 35. Cipész üzlet. 3391

Egy kis butorozott szobát keresek idősebb nőnek, Paacsirta-utca — közelében, Cim Paacsirta-utca 38. 3392

Tanulót fizetésessel — fölvesz Király István fűszerkereskedő, Dégenfeld-tér 11. sz. 3385

Cigánybandát, vagy műkedveket, esetleg zongorista nőt keresek állaudóra. Péterfia 52. 3397

Eladás

42 négyzetméter — használt parketa eladó Nag, Kossuth utca 32. szám. 3193

200 hektoliter kiváló minőségű új bor eladó A vevőnek szüretük a hordók és pince rendelkezésre áll. Cim a kiadóhivatalban. 3327

6 ülésű autómobil, keveset használt, új gumikkal 17-40 löerős csukott s nyitott; karos szeriával jutányos áron eladó. Cim a kiadóhivatalban. 3328

Egy cimbalom olcsón eladó, déltán megtekinthető. Darabos 23. szám. 3398

Eladó 2 drb éjjeli szekrény és álló fogas. Timár 30. sz. 3399

Egy szabó műhely berendezés eladó. Cim a kiadóban. 3381

Ház eladó, mely a Budai uréék, Vágóhídhöz tíz pernyire, Bozcai telepen, Szép-utcan 7 számú. Szoba konyha kamara, speiz, fűskamara, sertésöl, nyári konyha, kőkuttal, jó víz. Azonnal beköltözésre, ár megegyezés szerint. Patáky Csapó 19. 3394

9 db tuskó, epreskert faraktárból eladó. Bethlen-utca 23. 3383

Ágyak, éjjeli szekrények eladók. András ut 43. 3388

Eladó használt kocsi kerekék és szekér szecs kavágó, eke, borona. Kécsu. u. 90. 3363

Eladó befalazható — rézüst, gázkályha, répagógó, vasvályu, faszánkó, Konez, Péterfia 30. 3379

Új bor kütűnő, 10 hektó eladó. Sestaker Poroszlav-ut 4. 3380

Eladó egy cserép-kályha, Szappanos-utca 23. 3358

Egy jó karban levő sima bőrvarrógép és egy összerakható ágy Varga-utca 38. 3. ajtó. 3359

Arany óra, férfi duplafedelű, buzéért. Egy nagy rézüst, egy borshordó 339 1. eladó. Bőszorményi-ut 49. 3371

Dísznőzsir elsőrendű 20 kilo eladó Péterfia 48. hátulso lépcső. 3373

1500 kéve nád és 1500 keve gyékény eladó. — Értekezni a Gőzszappagyárnál, Külső vásártér 3. 3375